

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 15 LIPCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno dnia 12go Lipca v. s.

Odbieramy, z najwyższą dla serc naszych radością, wiadomość, że Najjaśniejszy CESARZ Wszech Rossyi, Najmiłościwszy nasz MONARCHA z podróży swojej z zagranicy w dniu głym t. m. w pożądanym zdrowiu przejechał przez Kowno i Wilkomierz, udając się do Stolicy Państw swoich, St. Petersburga — Jego Cesarska Wysokość CESARZEWICZ i Wielki Xiążę KONSTANTYN PAWŁOWICZ po widzeniu się w Kownie z Najjaśniejszym MONARCHĄ udał się także do Stolicy.

JW. Głównokomenderniacy w St. Petersburgu i wielu Orderów Kawaler Wiazmitinów otrzymał od Najjaśniejszego PANA w dniu 7mym Lipca następny Naylaskawszy reskrypt: „Sergiý „Kuzmicz! Doszło do wiadomości Moiej, że „się czynią różne przygotowania na Moie przy- „jęcie. Mając zawsze wstręt od takowych, poczy- „tuję one tym mniej przyzwoitemi dzisiai. Sam „ieden Naywyższy jest przyczyną znakomych wy- „padków, które położyły koniec krwawey wojnie „w Europie. Przed Nim My wszyscy upokarzyć „się powinniśmy. Ogłoscie wszędzie Moią nieod- „mienną wolą, aby żadnych spotkań i powitań dla „Mnie nie czyniono. Poszlizcie rozkaz Guber- „natorom, aby żaden nie oddalał się ze swojego „miejsca dla tej przyczyny. Na waszą odpowie- „dzialność wkładam ściśle dopełnienie tego zalece- „nia. Przebywam zawsze ku wam Przychylny.

Oryginał pisany własną JEGO CESARSKIEY MOSCI Najjaśniejszego PANA Ręką i podpisany tak:

ALEXANDER.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

W. BRYTANIA

Już późno w nocy z 22go na 23ci Czerwca, Najjaśniejsi Monarchowie przybyli do Portsmouth, gdzie się już Xiążę Regent znajdował. Nazajutrz 23go, Xiążę Regent o godzinie 6tej oddał wizytę Najjaśniejszemu Cesarzowi ALEXANDROWI, gdzie był Król Pruski ze swoimi Xiążętami i Xięciem Sasko Weymarskim. O godzinie 11tej Monarchowie wsiedli na przygotowane baty, którym towarzyszyli w szalupach swoich kapitanowie 15tu obecnych okrętów liniowych, i oddziały batów od każdego rodzaju wojennych statków w zatoce stojących, daley niezliczone mnóstwo batów prywatnych strojnych z największym przepychem. Morze było spokojne i najpiękniejsza pogoda. Cały ten ciąg batów płynął wzdłuż linii pół okręgowy 15tu liniowych okrętów stojących na kotwicy, i wielkiej liczby mniejszych wojennych statków. Monarchowie byli witani 42 wystrzałami z każdego okrętu. W powrocie zatrzymały się ich baty przy okręcie *Imprenable*, na który przyiał Monarchów Xiążę Klarencyi. Jak tylko Monarchowie ze swoim orszakiem weszli na okręt, tysiące odgłosów radości, *Niech żyje Cesarz ALEXANDER!* napęliły powietrze, na co Najjaśniejszy PAN ukazać się

ludowi, i skłonieniem podziękować raczył: toż samo powtórzone było względem N. Króla Pruskiego, Xięcia Regenta i innych znakomych osób. Potém Najjaśniejszy Cesarz Rossyjski wraz z Siostrą swoją oglądał rozmaite części okrętu, raczył nawet kosztować napoju i iedzenia Maytków, co w tych ostatnich niewymówną wzbudziło radość. Po śniadaniu daném na Kajucie okrętu Królewskiego, Monarchowie powróciwszy na pokład okrętu *Imprenable*, cieszyli się przedziwnym widokiem morza i okolicy. Ten zbiór liczny owych twierdz ruchomych władających morzem, to mnóstwo otaczających je większych i mniejszych łodzi, ten ruch powszechny, powietrze napęliłone hukami dział i odgłosem dzwonów, tysiączne okrzyki *Ura!* powtarzane przez maytków i widzów, ta ciemno-zielona farba w odległości wód morskich, ten poziom, w którego przestrzeni gubi się oko, nakoniec brzegi i wyspa *Wight* ze swoimi miastami, wioskami, i domami wiejskimi; wszystko to wystawiało czarniącą scenę ruchomego *Panorama*. — O godzinie 6tej wieczor Monarchowie powrócili na ląd, i byli na obiedzie u Xięcia Regenta.

Nazajutrz, 24go Monarchowie po obejrzeniu rozmaitych morskich zakładów, o godzinie 2giej udali się na flotę. Najjaśniejszy Cesarz ALEXANDER wraz z Siostrą swoją wszedł na okręt *Impregnable*, Król Pruski z Xięciem Regentem i Xiążętami znowu na Jacht Królewski *Souverain*. Cała flota z 15tu okrętów liniowych i 15tu fregat złożona w rozległości 8 mil Angielskich (około 2 Niemieckich) stała na kotwicy. Wczoray wszystkie żagle były spuszczone, dziś przeciwnie okręty podjęły kotwice, rozwinęły żagle, i przy wystrzałach z dział, płynęły z portu na otwarte morze. O godzinie 5tej gdy cała flota była już o półtrzeci mili Niemieckiej zewnątrz portu, dano znak, za którym okręty przez samo ułożenie i skierowanie żagłów, bez rzucania kotwicy, nie wzruszone stanęły. Wtenczas Jacht na którym był Xże Regent i Król Pruski zbliżył się do okrętu *Impregnable*, gdzie Wysocy Goście wraz z Najjaśniejszym Cesarzem Rossyjskim przyjęli przygotowane śniadanie. Po upływie pół godziny dano znak, aby okręty płynęły na miejsce, które każdy z nich wczoray na kotwicy zajmował; wykonały one ten rozkaz w najpiękniejszym porządku przy nieustannym z dział biciu, i to były iedyne manewry, które flota czyniła; wystawienie bitwy morskiej nie miało bynajmniej miejsca. O godzinie 8mej wieczor okręt *Impregnable* stanął na swoim miejscu, Monarchowie i ich świta wsiedli na baty i na ląd powrócili. Gdy Xiążę Regent powrócił do swego mieszkania, znalazł tam Xięcia Wellingtona, który przybył z Londynu, i którego lud, wyprząwszy konie z pojazdu, zawiózł do pałacu. O godzinie 9tej wszyscy Wysocy Goście byli u stołu Xięcia Regenta. Miasto było przepysnie oświecone, a w porcie okręt *Prinz* od 98 dział, od spodu aż do szczytu masztów illuminowany.

W sobotę dnia 25go Monarchowie po uczynionej jeszcze rewii wojska lądowego około 7,000 ludzi, poiechali do *Goodwod*, gdzie Xże *Richmond* przygoto-

wał dla nich śniadanie; stamtąd iedli obiad i nocowali w *Petworth* wiejskiem mieszkaniu Hr. *Egremont*, nazajutrz zaś 28go, udali się do *Brighton*, miejsce morskich kąpiel i wiejski pałac Xięcia Regenta, skąd Xże Regent powraca do *Londynu*, Monarchowie zaś udadzą się do *Dower*. Najjaśniejszy Cesarz **ALEXANDER** na fregacie *Magicienne*, odpłynie ku brzegom *Hollenderskim*, a N. Król Pruski na fregacie *Jason* do *Calais*.

A U S T R Y A .

Gazeta Wiedeńska zawiera co następuje: „Ważne sprawy Angielskiego Parlamentu, a stąd niemożność znajdowania się na Wiedeńskim Kongressie Sekretarza Stanu spraw zagranicznych W. Brytanij, przed zupełnym ukończeniem Parlamentu; tudzież życzenie Monarchów odwiedzenia pierwej Państw i Stolic swoich; były przyczyną, według urzędowych wiadomości odebranych tu z *Anglij*, iż znajdujący się tam Monarchowie i Gabinety, otworzenie tegoż Kongressu, które miało nastąpić w *Auguście*, do 1go *Pazdziernika* t. r. odłożyli. Ścisła iedność, panująca między Sprzymierzonymi Monarchami, która się tyle przyłożyła do pomyślnego ukończenia wojny, będzie miała także wielki wpływ na ostateczne rozstrzygnięcie spraw *Europy* w mającym nastąpić Kongressie. Twierdzą, że Najjaśniejszy Cesarz *Wszzech Rossy* i ku końcowi przyszłego *Września* raczy się znajdować w *Wiedniu*. — Tymczasowie osadzone kraje, aż do ostatecznego na Kongressie postanowienia, zostaną w swoich teraźniejszych stosunkach. — J. C. K. Mość rozkazał, aby festyny, które pod bytność obcych Monarchów miały mieć miejsce w *Wiedniu*, do 1go *Pazdziernika* odłożone były.

N. Cesarz i Cesarzowa z Arcy Xiężniczką *Leopoldyną* i *Maryą* udali się do *Baden* dla użycia tamtejszych kąpiel. Przybyła tam także 28go *Czerwca* Arcy Xiężna *Marya Ludwika* na pożegnanie, albowiem 29go wyjeżdża do *Aix* blisko *Chambery* (w części *Sabaudii*, która odpadła od *Francyi*) dla poratowania zdrowia w tamtejszych kąpielach. Jedzie incognito, i wkrótce ma powrócić. Syn *Jéy*, Xiążę *Parmy* zostaje w *Schönbrun*. — Dawniejszy Król *Westfalski*, pod imieniem Hrabiego *Harz* z małżonką swoją przybył do *Steyermarku*, i zajął mieszkanie w zamku *Eggenberg* blisko *Gratzu*. Siostra jego *Paulina*, która już powróciła z *Elby*, dnia 26go *Czerwca* przybyła także do *Gratzu*.

F R A N C Y A .

z *Paryża* 30go *Czerwca* n. s. Dnia 26go Król Pruski o godzinie 5tej przybył do *Calais*. Nazajutrz o godzinie 7mej zrana pod imieniem Hrabiego *Ruppin* Monarcha ten nie mając z sobą tylko Królewicza i P. *Humbold*, udał się w dalszą podróż. Dziś oszekujemy go w tej stolicy. Xiążę *August* już przybył. Twierdzą, że Król zabawiwszy tu dni pięć, poiedzie do *Neufchatel*. — Xiążę *Orleański* i Xiążę *Meternich* tu przybyli: ten ostatni mieszka w pałacu *Mareschalchi*, który Cesarz *Austryacki* dla swego poselstwa kupił.

Król nasz, który był trochę chory przez dni kilka, wczoraj zasiadał znowu w Radzie Stanu. — Król mianował 94 osoby, między któremi kilku *Parów* i wielu *Jenerałów*, *Kawalerami* orderu *S. Ludwika*, oprócz tego *Jenerała Grundler*, na miejscu *Jenerała Riccard* mianował *Kommandantem* wojennej dziesiątej dywizyi, *Jenerała Decaen* 11tej (*Bordeaux*) *Marszałka Oudinot* 2giej (*Lotaryngia*, jego oyczyzna), *Kellermana* 5tej (*Alsacja*), *Soulta* 13tej (*Bretania*). — Na pamiątkę wjazdu Królewskiego do *Paryża* gwardya Narodowa corocznie d. 4go *Maja* wartę w Zamku zaciągać będzie.

Izba deputowanych postanowiła dla siebie ustawy porządkowe, i otrzymała od Króla ustawę dopełniającą, która wyświeca jey stosunki z Królem i z Izbą *Parów*. *Minister Montesquieu*, który tę ustawę przyniósł, uważał w mowie swojej, że *Konstytucya* małe tylko pierszeństwo dla Izby *Pa-*

row zastrzegła, i że przy otwarciu posiedzeń *Parów* od Króla, *Deputowani* zaś przez *Kancelarza* otrzymali rozkaz zająć miejsc swoich. W *Anglii* różnica jest jeszcze większa, a nikt się na nią nie uskarża. Wszelako Król stosując się do *Narodowego* charakteru i obyczajów *Francuskich* poczytał za rzecz sprawiedliwą, jeśli tego żądają *deputowani*, usunąć tę różnicę, i unikać tego wszystkiego, coby najmniejsze nieporozumienie zrządzić mogło.

Izba deputowanych używa teraz swojego przywileju wprowadzania projektów do prawa. Wniesiono w niej, pomiędzy innemi, aby lista *Cywilna* była oznaczona, i aby prosić Króla o udzielenie Izbie *reiestrow* podatków z 1811, 1812 i 1813 roku, dla tego najszczególniej, aby Izba mogła wprowadzić proporcją równości w składaniu podatków przez *Departamenta*, która dotąd zachowaną nie była. Wniesiono także, aby trzy *Władze*, składające *Władzę* *Prawodawczą*, to jest Król, *Parowie* i *Deputowani*, wspólnie imie *Parlamentu* otrzymały; nakoniec iż ustanowione będzie prawo zabezpieczające wolność druku. Pan *Durbach* wniosł, co do ostatniego, iż w tym razie ograniczyć się należy samą odpowiedzialnością *Autorów*, i że ostatnia ustawa *Napoleona* poddająca wszystkie pisma pod najsćislejszą *Cenzurę* zniesiona być powinna.

Pomiędzy pierwszą żoną *Marszałka Lannes*, i powtórna, teraźniejszą *Xiężną Montebello*, rozpoczął się proces, na którego skutek *Publiczność* z wielką ciekawością oczekuje.

N I E M C Y

Od *Menu* dnia 1go *Lipca*. *Pisma publiczne* mówią, że na prawym brzegu *Renu*, założony będzie potrójny szereg twierdz, rozciągający się aż do *Kraiów Bawarskich*. — Osadzenie twierdzy *Kehl* przez *Austryaków* uważać można, jako dowód, iż to miejsce będzie znowu twierdzą *Rzeszy Niemieckiej*. — Dnia 29go *Czerwca*, ostatni oddział wojsk *Austryackich* przeszedł przez *Bazyleę*. Jeszcze kilka tylko mniejszych *kommend* ma przechodzić. Dnia 30go ostatnia kolumna *Rossyan* powracających przez *Manheim* przebyła *Ren*.

Z polecenia *Mocarstw Sprzymierzonych*, *Austria* wyznacza *Kommissarzów* do zakreslenia linii granicznych według traktatu z *Francją*, ze strony *Kraiów Niemieckich*. *Jenerał Vacquant* jest na czele wyznaczony do tego *Kommissyi*.

Magistrat Hamburski szczególnym Członkiem *legij Hanzeatycznej* pozwolił brać uwolnienia od służby. — Dwaj z tych *Kunze* i *Deys*, skazani byli na śmierć za skrzywdzenie na przechadzce *Kapitana Francuskiego* w *Królewskim mundurze*; lecz *Jenerał Bennigsen* uchylił ten wyrok, chcąc przez to dać dowód *Legij Hanzeatycznej*, iak wielki ma szacunek dla iéy *patryotyzmu* i odwagi. — *Przestępn* zostali oddani pod *Sąd Senatu*. (z *Gaz. Berlin*.)

W Ł O C H Y .

Dostrzegacz Austryacki, z *gazety Szwajcarskiej* donosi o spisku, iaki przez *Jakobinów Rzymskich* miał być dawniey zrobiony na otrucie *Papieża*. Wydał go sługa pewnego *Palombi*, który był iednym z głównych pomocników *Francuskich* przy gwałtownym wdarciu się do *Pałacu Kwirinalskiego*, i który z tego powodu jest teraz ściśle strzeżony w *Zamku Sgo Aniola*. — Zdaie się, iż ten sługa, w tym ieszcze czasie, gdy układano plan włómania się do *Pałacu*, gdzie przebywał *Oyciec Sty*, był tam umieszczony, iako szpieg tajemny; i że spisek otrucia miał być wykonany w tymże czasie, co i uwięzienie *Oyca Świętego*. Sługa ten potrafił schwytać papier zawierający cały układ spisku, i ten *Oycu Świętemu* przed wdarciem się do *Jego Pałacu* oddał. Znalazł on teraz przystęp do *Oyca Świętego*, lecz otrzymał odpowiedź, iż będzie nagrodzony za okazaną wierność i przywiązanie, do bezpośredniéy iednak służby w *Pałacu* przypuszczonym być nie może.

Względem processu osób wplątanych do sprawy gwałtownego wdarcia się do Pałacu, rozchodzą się w Rzymie różne pogłoski. — Słychać także, że wszystkie wyroki sądowe za przeszłego Rządu wypadły, za nieważne ogłoszone być mają. Krok taki pociągnąłby za sobą odnowienie niezliczonej liczby processów, a zatem ruinę wielu Familii. — Przypadki zabójstwa często się teraz zdarzają: jeden mieszkaniec pchnięty został sztyletem przez drugiego za odmówienie bukietu z kwiatów: pewny przekupien mlekiem poległ podobną śmiercią od jednego człowieka z gminu, za to, że w grze kręglowej, *Boccia* zwanej, przypadkowo nogą zwrócił z drogi biegącą kulę. — Ostatnie rozporządzenie Policji dotyczy się porządku następnej processji Bożego Ciała. Woznice, którzyby w godzinach processji przejeżdżali ulice, przez które przechodzi, są zagrożeni karą być skazanymi na galery na lat 5, albo zaplaceniem winy pieniężnej tysiąca talarów, konfiskatą powozu i t. d. Dalsze artykuły zawierają surowe kary na mieszkających porządek tej uroczystości. Mieszkańcy oczekują niecierpliwie tej processji, która niegdyś 30 tysięcy ludzi zawierała, i trwała godzin kilka.

W tych dniach okazało się tu uroczyste obwieszczenie, iak mówią, od Konsula *Fagan*, które nie tylko najznakomitszych *Rzymian* ale nawet Hiszpanów, Portugalczyków i inne Narody Europejskie wzywa do składki na Pomnik mający uwiecznić pamięć skruszenia iarzma ucisku i odzyskaney wolności narodów. Wzywają się też krajowi i obcy Architekci do zrysowania dwoistych planów, z których jeden ma być podług następnego zadania, drugi zaś zależy od woli Architekta. Osóbna Komisya ma się tądnić ostatecznem wykonaniem.

Według podanego planu Pomnik ma spoczywać na szerokich kwadratowych ciosach z marmuru, okazując przez to niczem nie zachwianą trwałość Religii Chrześcijańskiej, tudzież męstwo i stałość Mocarstw Sprzymierzonych. Na szczycie Piramidy ma się wznosić posąg wyobrażający Religiją; na bokach wizerunek *Piusa VII*, i obrazy Monarchów, którzy w teraźniejszej wojnie mieli uczestnictwo: na podnóżu posągi najznakomitszych bohaterów, wewnątrz zaś popiersia sławnych mężów w tej walce poległych. Tablica miedziana zawierać będzie wyryte imiona tych, którzy się do kosztu pomnika przyłożyli; na innych znówu wyryty będzie krótki rys dzieiów czasu, na wieczną naukę potomności, iak okropne są skutki znieważoney Religii i obyczajów. Nic nie jest postanowiono względem miejsca, na którym ma być wzniesiony ten Monument, iednakże podpisy składki już otworzone, i Pan *Fagan*; Konsul Angielski w Rzymie i *Palermo*, ofiarował 15,000 talarów.

Zdrowie Oyca Świętego jest w najlepszym stanie. — Król Sardyński oglądał warownie Alexandryi, i dał rozkazy do ich ukonczenia: zalecił także, aby wody, szkodzące zdrowiu mieszkańców, do *Tanaro* sprowadzone były.

Wielu Jenerałów Piemontskich, którzy byli w służbie Francuskiej, nie będąc przyięci do wojska Narodowego, tylko w tych rangach, iakie w roku 1792 mieli, oświadczyli teraz swój zamiar powrócenia do *Francyi*.

W Genui dnia 21go Czerwca nakazano mieszkańcom w przeciągu dni 10ciu oddać do Arsenалу za zapłatą proch i ładunki, gdyby ich więcej, nad dwa funty mieli. — Jenerał Angielski *Bentinck* dnia 9go Czerwca powrócił do *Palermo*.

H I S Z P A N I A.

z *Madrytu* 20 Czerwca. Po odjeździe ukochanego naszego Króla, który nastąpił w nocy dnia 11go, (gdzie odiechał, *Gazety* nie wspominają) kamień, na którym był wyryty Konstytucyjny napis został dobyt i wyrzucony, na tém zaś miejscu postawiony inny z napisem: *Niech żyje Król, Ojczyzna i Religia!*

Nazajutrz znaczna liczba mieszkańców naszych na témże miejscu wzniosła statwę *Ferdynanda VII*, i do jej straży zostawiła liczną wartę. Naówczas Konstytucya została spalona wśród okrzyków: *niech żyje Król, Ojczyzna i Religia!* Śmierć Konstytucyjnym Nowatorom! — Wyszedł rozkaz nakazujący powszechne miasta oświecenie. Przypięta została kokarda i zapalono wiele ogniów na znak radości, co wszystko odbyło się w najlepszym porządku. Wprawdzie kilka głów burzliwych chciało wznieść powstanie, lecz większa liczba dobrych obywateli z wielką roztropnością umiała ich utrzymać w karbach porządku. Chodziły liczne patrole i zabierały do aresztu podejranych. Przed statwą Króla wzniesiony był krzyż, znak s. Inkwizycyi.

Officerowie 1szej i 2giej brygady trzeciej armii uskarżali się, że *Gazeta, Universale*, umieściła list, w którym czytano: „Wszyscy Officerowie 3ciej armii oświadczyli, iż chcą być niewzruszonymi obrońcami Konstytucyi i Kortezow” Gdy wydawcy tej *Gazety* nie mogli okazać, skąd mieli tę wiadomość, więc jako autorowie zmyślonego listu, na więzienie skazani zostali. (z *Gaz. Berl.*)

S Z W E C Y A

Korespondent Hamburski zawiera następną wiadomość, ze *Sztokolmu* pod dniem 6tym Czerwca: — Dnia 3go ta Stolica miała szczęście oglądać J. K. W. Xięcia Następcę, po ukończeniu pamiętnej i sławnej wojny. Syn Xiążęcia, Xiąże *Sudermanii*, wyjechał przeciwko Oycu aż do *Sodertelle*. Król, Królowa i Xiężniczki wyjechały także aż do *Fittia*. Oddział kawalerii miejskiej stał pod *Westerberga*, i stamtąd asystował Xiążęciu, który z Xięciem *Sudermanii* siedział w jednym powozie. — Przy wieździe do bramy, najwyższy Keniuszy Hrabia *Mörner*, witając Xiążęcia na czele Magistratu i 50ciu Starszych miasta miał następną mowę.

„Najlaskawszy Panie! Pozwól abym był tłumaczem uczuć, któremi Władze i wszyscy mieszkańcy tej Stolicy są ku W. K. W. przeięci, i abym u stóp Twoich złożył ofiary ich miłości i głębokiego uszanowania. Roczniki tego miasta nie zawierają w sobie dnia piękniejszego nad ten, w którym W. K. W. powrócony iesteś życzeniom naszym, gdy po tylnych zwycięztwach w walce za sprawę prawdy i rodu ludzkiego, nową sławą zaszczytasz ten wolny naród, którego wybor przez W. K. W. Wysokość tak zupełnie usprawiedliwiony został, i pomnażasz te laury, które już uwieńczały skronie Twoje. — Jednakże, Najlaskawszy Panie, oddając bohaterowi uczucia naszego podziwienia, daninę naszej miłości ofiarujemy człowiekowi. Jak rozrzewniającym będą widokiem te łzy radości, które płynąć mają z oczu cnotliwego, który przyjaciela, nieszczęśliwego, który swego Oyca, słabego, który podpórę swą odzyskał! — Lecz skończyć muszę. Lud tak licznie zgromadzony nie cierpliwie oczekuje, chcąc cię zaprowadzić do oycowskiego mieszkania najlepszego z Królow. — Serca nasze towarzyszą Ci wszędzie. „

J. K. Wysokość odpowiedział.

„Czule iestem wzruszony widząc się znówu w pośród mieszkańców *Sztokolmu*, i z najgłępszym rozrzewnieniem słuchałem wyrazów miłości, któreś mi WP. w imieniu mieszkańców tej Stolicy oświadczył. Podwóynię czuję ich wartość, iż są mi przyniesione przez męża, któremu osobiste zasługi dają Prawo do łaski Króla i do mojego szacunku. Polecam mu, abyś mieszkańców tej Stolicy zapewnił, iż znajdą zawsze wé mnie szczerego i wiernego przyjaciela, i że każda okoliczność uczyni mnie szczęśliwym, w której będę mógł rzeczą samą okazać im ten mój sposób myślenia. „

W świcie J. K. Wysokości byli, Minister Hrabia *Engestrom*, który na Xiążęcia czekał w *Nikoping*, i Jenerał Baron *Adlerkreuz*, który mu do *Niemiec* towarzyszył. — Przy wieździe do Zamku, ścisk ludu tak był wielki, że J. K. W. przymuszony był wysieść

z pojazdu, i udał się pieszo naprzód do Króla, po-
tém do Królowej, a nakoniec przybywszy do swo-
ich appartamentów, przyjmował pierwsze osoby Sta-
nu. — W czasie całego wjazdu grzmiły działa i
odgłosy radości mieszkańców. Nazajutrz w Ka-
plicy Zamkowej śpiewany był hymn Dziękczynie-
nia.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Okręt Angielski *Undownted* pod Kapitanem
Usher, krąży zawsze około wyspy *Elby*.

— Naydzwyczajni Kommissarze, którzy przez
Ludwika XVIII. byli do Prowincyi wysłani, po wy-
pełnieniu/zamiaru swego poselstwa, powracają teraz
do *Paryża*.

— Dom *St. Cyr*, około *Wersalu*, który był za-
mieniony w szkołę wojenną, ma być znowu prze-
znaczony na Instytut Panien, który niegdyś taką miał
świećność, i tyle interessujących wspomnień przy-
wodzi.

— Gazety Wiedeńskie umieściły Patent Króla
Bawarskiego i akta urzędowe, przez które *Tyrol* wy-
iąwszy okrag *Vils*, i *Voralberg*, wyjąwszy okrag *Wei-*
ler, od *Bawaryi* domowi Austriackiemu, dnia 26go
Czerwca, w wieczne posiadanie oddane zostały. Te-
goż dnia te Akta uroczystie ogłoszone, *Her-*
by Bawarskie zdjęte, a zawieszone Austriackie. *P.*
Roschmann jest ze strony Austriackiej tymczasowym
Rządcą tych Prowincyi. W zamian tych Prowincyi
Królowi Bawarskiemu (jak donieśliśmy w przeszłym
Numerze) oddane zostały *W. Xięstwo Wirzburgskie*
i *Xięstwo Aszafenburgskie* — Przy oddaniu tego o-
statniego w patencie *N. Cesarza Franciszka* czytamy:
„Obowiązawszy się według 2go Artykułu umowy w
dniu 3 Czerwca, między *Nami* i *N. Królem Bawar-*
skim w *Paryżu*, przez wyznaczonych Pełnomocników
zowartę, wprowadzić *N. Króla Bawarskiego* w po-
siadanie *Xięstwa Aszafenburgskiego*, w tych granicach,
w iakich ie ostatni tego Władca posiadał; przeznaczy-
liśmy do tęj sprawy naszego tajnego Radcę *Barona*
Hügel, i daliśmy temu zupełną władzę toż *Xięstwo*
Pełnomocnikowi N. Króla Bawarskiego w posiadanie
oddadź, iako też potrzebne do tego Akta sporządzić i
podpisać, stosownie do wspomnionego artykułu 2go u-
mowy dnia 3go Czerwca w *Paryżu* zawartę. &c. &c.
(z *Gaz. Wiedeń.*)

— Przed portem *Wenecyi* stoi Austriacka frega-
ta, dla bronienia okrętów przeciwko *Barbaryczy-*
kom.

— Słychać, że *Król Saski* będzie na przyszłość
przemieszkować w *Szwedii*.

— We *Francyi* czynią przygotowania do wypra-
wy na wyspę *St. Domingo*; wielu się do niej zgła-
sza ochotników, w nadziei z bogacenia się na nowym
świecie.

— Twierdzą, że porty *Norwegii* są blokowane
przez 12cie fregat, z których 4 Angielskich, a 4
Szwedzkich.

— *Wellington* od *Ferdynanda VII.* potwierdzony
został w swojej godności Kapitana Jeneralnego *Hi-*
szpanii.

— *Król Neapolitański* kazał przytrzymać dwóch
Urzędników *Papiezkich*, którzy chcieli obić w po-
siadanie *Perugia*. — Gdy okręty Angielskie przed
Neapolem obchodziły uroczystie imieniny swojego
Króla, *Król Neapolitański* kazał wywiesić flagi na
swoich okrętach, złożyć powinszowanie kommandan-
towi Angielskiemu, strzelać z dział, a Minister iego
dał z tego powodu festyn.

— *Xiążę Regent Portugalski* zostaje w *Brazylii*,
niechcąc odstąpić swojej ośmdziesięcioletniej małki,
jednakże najstarszego swojego syna posyła do *Li-*
zbony.

— Traktat między *Anglią* i *Danią* ze strony *An-*
gielskiej nie jest jeszcze ratyfikowany.

(z *Gaz. Rysk. Zusch.*)

OGŁOSZENIE

1 W skutek uwiadomienia w Gazetach *St. Petersburgskich* o
przedaży zastawionego domowi Edukacyjnemu majątku *Szklów-*
skiego, a następnie w *Kuryerze Litewskim*, 1go ogólnego pod
Niem 81, 82, 84, drugiego w szczegółach pod *Niem 94,*
95, 96, roku 1813, toż ogłoszenie znowu się powtarza: a
mianowicie, *IMPERATORSKA Opiekuńska St. Petersburgska Rada*
Edukacyjnego Domu w skutek publikacyi pod dniem 9 przeszle-
go miesiąca 7bra w Gazetach uczynioney, niniejszym pismem
w szczególach uwiadamia, że w teyże Radzie przedawac się będzie
niewypłacony na terminie majątek nieruchomy, zastawiony przez
s. p. Jenerała *Leytnanta* i *Kawalera S. H. Zorycza*, w *Gubernii*
Mohilewskiej, miasteczko *Nowy Szklów*, miasteczko *Stary Szklów*
i ich przedmieścia *Ryszkowice*, *Zadnieprskie*, *Choduly*; *Woy-*
towstwa Wyżkowskiego: *Wies Słobudka*, przysiółek *Kar-*
zyny, *Wyżkowo*, *Zapole*, *Meżnik Sredni*, *Kopeyscy*, *Chilec*,
Siseniwa, *Podknażenie*, *Meżnik Wielki*, *Bouszowka*, *Folwark*
Karzyny, *Czyryckiego*: *Wioski*: *Harszkowo*, *Howoraki*,
Trilesina, *Popowcy*, *Stary Braszczyn*, *Hrośni*, *Braszczyn nowy*,
Ulan pierwszy, *Ulan drugi*, *Ulan trzeci*, *Szczecinka*: *Staro-*
szklowskiego: *Wies Stary Szklów*: *Wioski*: *Chotemyszczyna*,
Awczynianki, *Boryskowice*, *Matesy*, *Zarowcy*, *Łotwa*,
Stibli, *Pawłowszczyzna*, *Pikowice*, *Ziemcy*: *Czernoruckie-*
go: *Wies Stare Czernorucze*, *mniesze Czernorucze*: *Wioski*:
Stuplany, *Wabice*, *Tudorowa*, *Towkacze*, *Lachowcy*, *Klimo-*
wice: *Wies Czernoie wielkie*: *Wies Czernoie małe*, *Dubrowki*:
Wysockiego: *Wies Wysokie*, *Wioski*, *Zahore*, *Dankowicze*,
Popowcy, *Nowasle*, *Łopowice*, *Dobreyka wielka*, *Dobrey-*
ka mała, *Prhyoniki*, *Sawelinki*, *Horodianka*, *Trebuszki*, *Kama-*
rowszczyzna, *Litowskoie*, *Imarowka*. Części *Zadnieprskiej Ki-*
szyckiego: *Wioski*: *Nosary*, *Diwnowa*, *Ordat*, *Radiszen*,
Choderówka, *Hulidówka*, *Lubiża*, *Zachody*, *Cerkowiszczce*, *Du-*
szki, *Zaymiszcze*, *Wolkowszczyzna*, *Kiszczycy*, *Torkowka*, *Rab-*
ki, *Putniki*, *Sertisławskiego*: *Wioski*: *Sertisławy*, *No-*
wosiolki, *Owsianki*, *Szedie*, *Krywcy*, *Salenniki*, *Horodiszczce*,
Kisiele, *Rudnie*, *Karasy*, *Masienki*, i *Kozłowieckiego*:
Wioski: *Czernoie* i *Stepkowo*, a wszystkiego, w tych *Miastecz-*
kach, *Wsiach*, *Wioskach* i *Folwarkach* dusz pól męskiej podług
rewizyi 1795 ośm tysięcy, sześćset trzydzieści dziewięć, a po-
dług opisu 1809 roku przysłanego z *Gubernskiego Rządu* ośm ty-
sięcy dwadzieścia dusz: z żonami, z dziećmi i krewnymi, z
wnuczetami i z przyrodkiem obicy pól, ze znajdującymi się o-
sobiscie i zbiegłymi, z ziemią z wygodami i z tem wszystkiem,
co podług *Prawa* do tego majątku należeć może, *Zyczącym* sobie
kupić one przekładać się następnie warunki: 1) Za *Dobra*, na ra-
chunek tego długu złotem i srebrem, przyjmą się obligacye *Kom-*
missyi umorzenia długów; przy przedaży podług prawideł *kassy*
Zachowawczej wnosy się nie mniej od 10tej części ceny umo-
wioney za *Dobra*: w pozostałey zaś od tego summie doliczają-
cey się nad dług *Domowi Edukacyjnemu*, za przedaży się ma-
jątek dozwala się kupującemu uczynić pożyczkę tęj summy pod
zakładem *Dóbr* jego nie obciążonych, stosownie do zwyczajnych
prawideł *kassy Zachowawczej*, nie będąc jednakże podległym usta-
nowioney kolei zapożyczających, z tem, że w przypadku nie oka-
zania tego dostatecznego zakładu w przeciągu *Prawem* ustanowio-
nego dwuniedzielnego terminu, wyżej wzmiankowany zadatek 10tej
części podług zwyczajnych prawideł pozostaje na korzyść *Eduka-*
cyjnego Domu bez powrotu: 2) Jeżeli zaś kupujący dla swojej
łatwości żądać będzie przeciągnięcia wypłaty na rachunek należą-
cey *Edukacyjnemu Domowi* summy złotem i srebrem, tedy się o-
braca na jego korzyść dozwolona *Naymilszowiey* rozkazem o po-
życzających tą monetą z *kassy Zachowawczej*, ulga, i ten dług
stosownie do tegoż *Naywyższego* zalecenia rozkłada się kupują-
cemu na lat 12, przyjmując w zakład ten kupiony przez niego ma-
jątek podług przepisów *Prawa*. Terazniejszą zaś publikacją ogła-
sza się: że targi na majątek *Szklowski* naznacza się, iszy 1go
Augusta, 2gi 15go 7bra, a 3ci 22go *Decembra* terazniejszego
1814 roku; a zatem żądający kupić ten majątek, raczą stawić się
do kupna we wszystkie naznaczone terminy nieodmiennie do *St.*
Peterzburskiej Opiekuńskiej Rady z rana o godzinie 10tej, zapi-
sać się zaś do targów, i widzieć drobniejsze opisy i wiadomo-
ści o tęp majątku codziennie, wyłączaąc dni świętne; a także
mogą w tym czasie powziąć potrzebne wiadomości i w *Szklowskiej*
Ekonomiczney Kantorze zarządzającej tym majątkiem, iak już, i
pierwey o tęp było publikowano.

P O D R A D Y.

1 *Kommissya Wileńskiego Prowiantskiego Depo*,
zamierzając sobie czynić przewozy *Skarbowych* pro-
duktów z iednego mieysca w drugie, wzywa ży-
czących sobie, aby się raczyli stawić w każdym dniu
do teyże *Kommissyi* dla targów, gdzie będą uwia-
domieni o terminach i ilości do przewozu. 12go Ju-
lii 1814.

Siódmey Klasy Bestiuzew Rumin.

3. *Kommissya Wileńskiego Prowiantskiego Depo*
wzywa życzących sobie podić się dostarczenia do
magazynow w *Jurborgu* i *Kownie* *prowiantu* i *fura-*
żu, do targów, na terminu iszy 9go, 2gi 13go, a
trzeci 16go t. m., na które życzący sobie raczą się
stawić z prawnymi zakładami w teyże *Kommissyi* —
Gdzie objawia się im kondycye i potrzeba ilości. 5go
Julii 1814. Zawiadujący *Kommissyą Bestiuzew Rumin.*

OGŁOSZENIA SĄDOWE

1. W skutek Dekretu Remissyynego Sądu Głggo Lit: Wileń. Departamentu 2go w roku terazniejszym 1814 miesiąca Maia 11 dnia ferowanego, Taxę i Exdywizyą na ogólny majątek ziemny i ruchomy W. Franciszka Przewłockiego Szambelana b. Dworu Pol: oraz kognicyą wszelkich zapisow przez niego wydawanych celem zrobienia satysfakcyi Kredytorom decydującego — Sąd Taxatorsko Exdywizorski w komplecie na termin oznaczony 1go Julii roku idącego do majątności Linkowca w Powiecie Rosień położonego zjechawszy, porządkiem Remissą przepisany, wszystkim stronom na Dekrecie Remissyynym będącym i dalszym Wierzycielom W. Szam: Przewłockiego pretensyie mającym, komportacyą wszelkich Praw, Zapisow, Obligow, Kart, Rewersow i różnego tytułu dowodow do Kancellaryi Granicznego Sądu Pttu Rosień: od dnia 20 miesiąca Julii do dnia 28 tegoż miesiąca z sześciami niedzielą persystencyą onych przeznaczył, inwentacyą majątkow Linkowca, Gilow, alias Widuklow, oraz tradycyynnych wsiow Lepayciow i Koszni determinował, Administratorow ustanowił, Komornikow na pomiar Dóbr Linkowca i Widuklow zapisał, oraz W. Słowaczyńskiego Sędziego Graniczn: Pttu Rosień: do skomportowania z uprzedniey Exdywizyi Dóbr Linkowca mapy oryginalney i obwodnicy zobowiązał, i termin powtórneho zjazdu swego na dzień 15 miesiąca 8bra roku terazniejszego odroczył, na który aby wszystkie strony z zupełną gotowością stawały, sub amissione przez Gazetę Kurjera Littgo awizuję.

Józef Chłopicki Ziem: Pttu Kowień: i Exdywizyi Prezes.

Stanisław Białłozor Prezydent Grodz: Pttu Upit: Exdywizor.

Ignacy Korzeniewski Sędzia Ziem: Pttu Upit: i Exdywizor.

2. Na skutek Dekretu oczewistego Ziemskiego Pttu Oszmiańskiego w roku terazniejszym 1814 Junii 8 dnia zapadłego, Sąd Taxatorsko Exdywizorski dla dopełnienia satysfakcyi Kredytorom zeszłego JW. Wincentego Wankowicza Podkomorzego Oszmiańskiego do majątku w tymże Powiecie Oszmiańskim leżącego Bijuciszek zjechawszy; kwestye oczewisty wyrok poprzedzające załatwił; dla niestawiających na Sądzie Ziemskim Oszmiańskim Kredytorow, a na Sądzie Exdywizorskim dowodzić swych należności mogących komportacyą papierow do Kancellaryi Sądu Ziemskiego Oszmiańskiego w dniu 1 Augusta roku terazniejszego 1814 z persystencyą czteroniedzielną przeznaczył: i nim się wymiar załatwi, Sady swoje do dnia 5 8bra roku terazniejszego 1814 odroczył — ażeby więc o tém doszła każdego z interessowanych wiadomość, do trzykrotnego ogłoszenia niniejszą podając awizacyą, że w ostatecznym terminie niestawiających Kredytorow należności amissyi ulegać będą, ostrzega. — Datt

Józef Bieliński Grodzki Wileński i Exdywizorski Prezydent.

Antoni Kocietł Sędzia Grodz: Zawileyski i Exdywizorski.

Stefan Gieczewicz Pisarz Grodzki Pttu Wileń: i Exdywizor.

1. Z Metropolitalnego Mohilewskiego Rzymsko-Katolickiego Duchownego Konsystorza obiawia się Prześwietney Publiczności, iż ktoby wiedział o życiu lub śmierci Ur. Tekli z Janickich Grądzkiej, która w roku 1803. swego męża Ur. Bernarda Grądzkiego mieszkającego w Tarnopolskim kraju samowolnie opuściła — Tedy niech raczy o tém zawiadomić tenże Konsystorz 1814. roku dnia 3 Lipca.

Assesor Kanonik Archikatedralny Mohilewski Antoni Sychra.

Sekretarz Stanisław Zaręba.

OSWIADCZENIE.

3. Excerpt Oświadczenia z Protokołu Potocznego Grodzkiego Pttu Wileńskiego w dacie niżej wyrażonej uczynionego, & eorundem pod pieczęcią Grodzką Pttu Wileńskiego jest wydan.

Roku tysiąc ośmset cztertnastego, miesiąca Junii dwudziestego siódmego dnia.

Przed Aktami Grodzkimi Pttu Wileńskiego stawiając obecnie W. JXiądz Bernard Symonowicz Prokurator JXX Dominikanow Wileń: Oświadczenie poniższe wpisać do Protokołu podał w wyrazach następujących: „Oświadczenie imieniem W. JX. Wiktorego Ławrynowicza Przeora w imieniu własnym i całego swojego Zgromadzenia WW. JXX. Dominikanow Szumskich zanoszące się w tém: iż W. Kazimierz Sulistrowski Dekretem Ziemskim Pttu Trockiego był obowiązany temuż Konwentowi złot. Pol. dwadzieścia ośm tysięcy sto pięćdziesiąt trzy w Roku tysiąc ośmset jedenastym, Aprila jedenastego dnia. Po nienskuteczności takowego wyroku, gdy Xięża Dominikanie Szumscy do Folwarku Daynowa, w stosunek Dekretu inekwitować chcieli; zyskał wszakże powolność na usilną obligacyą, iż przyjąwszy procent i expens sądzoney, kapitału exolucyą nadal zostawili, pod obowiązkiem płacenia regularnego w czasie opisanym procentu. Po jakowym przez JXX Dominikanow Szumskich postąpieniu przyjacielskiej uczynności, gdy W. Sulistrowski nie opłacał i opłacić nie chciał procentów, wtedy JXX Dominikanie zamierzając Folwark Daynow w Powiecie Oszmiańskim położony pazez inekwitacyą Juryzdyccie zająć, zażądali w tymże Sądzie Ziemskim Trockim o wydanie świadectwa wolności ku użyciu Władzy Wykonawczej posługującej, jakowego wydania W. JP Sulistrowski wzbrownił żądając naruszenie pierwotnego Dekretu, i żądając sączenia i lokacyi summy na szóstym, a nie na opisanym podług prawa siódmym procentcie. W jakowym niewdzięczności zdarzeniu, udali się ciż XX Dominikanie Szumscy do protekcyi prawa, jakoż w roku tysiąc ośmset cztertnastym, miesiąca Junii piątego dnia zyskali w tymże Sądzie Ziem: Trockim oczwisty Dekret przyzadający na wszelkim onego majątku, a szczególnie na Folwarku Daynowie w Powiecie Oszmiań: położonym złotych dwadzieścia dziewięć tysięcy pięćset czterdzieści, a w przypadku nieopłacenia w roku tysiąc ośmset piętnastym, Aprila jedenastego dnia, wolność inekwitacyi przeznaczył. Jakowa powyżey majątność gdy jest obiektem jedynym zyskania satysfakcyi funduszowej summy, ażeby ani kupioną, ani kondyktm onerowaną, ani zastawą i arendą wziętą nie była, ostrzegając każdego poszczególnie, niniejsze zanosząc i

ogłaszając Oświadczenie, jako Prokurator Spraw Prowincyi Litewskiej Xięży Dominikanow podpisuję. U tego Oświadczenia podpis taki: X. Bernard Symonowicz Prokurator Spraw XX Dominikanow Prowincyi Lit:

Correctum Justyn Sperski Grodzki Wileński Regent.

OBWIESZCZENIA

a. Niżej podpisany obwieszcza co następuje: JW. Antoni Zukowski Marszałek b Pttu Szawel przed zgonem swoim wezwał mnie, abem jako Plenipotent, Dokumentem 16 Lipca w roku 1807 sobie wydanym, upoważniony do wszystkich interesow w tutejszey Lit: Wileń: Gubernii wezwał jegoż wszystkich szanownych Wierzcycieli, iżby raczyli komunikować swoje dowody, Obligi i Skrypta, usprawniwić zdolne, do jegoż mafsy po zeyściu Matki JW. Johanny z Nagurskich Zukowskiej Podkom: stosunki, ku czemu dzień 10 Lipca był determinowany. Lecz gdy dopiero zeyście JW. Marszałka zmieniło postać ogólnego interessu, niżej podpisany czując się byćż uwolnionym od obowiązkow dotąd dźwiganych, a przez uznanowanie dla JW. Kazimiry z Gorskiej Zukowskiej Marszał. Pttu Szawel: wypełniając jej obligacyą, w liście dnia 2 Lipca do siebie adresowanym umieszczoną Awizuję powtórę JWW. i WW Kredytorow, żeby raczyli w dniu 10 następującego miesiąca Sierpnia prezentować swoje Skrypta in fundo Dóbr Kurtowian (gdzie się całe naydnie archiwum) Powtarzam oraz z zapewnieniem, że JW. Marszałkowa łącznie z Opiekunami dołoży wszelkiej usilności na załatwienie interesów w dogodnym wzajemnie sposobie, Datt w Wileń: roku 1814 Msca Lipca 10 dnia.

Bernard Sobanski.

1. Niley piszący się obwieszcza wszystkich Kredytorow JWW. Bronicow przez Exdywizyą Miedzialską na Dobrach Kraysku w Gubernii Mińskiej lokowanych, że dla zamiętżenia czasem wojennym i zawieszenia wszystkich sądowych ekucyow, którzy swoich sched w Kraysku odkopczonych nie mają, aby wszyscy przybyli do Krayzka z Dekretem dla przyjęcia sched swoich, gdyż dla tego tam przez trzy miesiące bawid będą, abym każdemu odkopczył i mapę oddał, od daty niniejszey awizacyi, którą własną ręką podpisuję. Datt 1814 Julii 12 dnia.

Dominik Daniszewski Komor. Pttu Wileń:

3. Między Kredytorami zeszłego W. JPana Szymona Erdmana Rotmistrza Trockiego, a utrzymującym onego fundusz, w Sądzie Ziemskim Wileńskim Dylacyinie odchodziła Sprawa, przy której rozprawiające się strony niewiadomośc bytności Sukcessorów pomienionego W Erdmana zapowiedzieli, eby więc tak Sukcessorowie, iako też wszyscy byćż mogący Kredytorowie i Pretensorowie w powtórny przypadnieniu Aktorstu do jednoczasowey łączyli się rozprawy, Sąd Ziemski Wileński niniejszą trzykrotną wydaie awizacyą.